

РЕШЕНИЕ

№ 4992

гр. София, 28.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 75 състав,
в публично заседание на 21.06.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Житарска

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **2059** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба от А. М. П. гражданин на Република С., чрез адв. М. от АК В., срещу Заповед № О-8458/2020-06-02 на Председателя на Държавната агенция за българите в чужбина /ДАБЧ/, с която на жалбоподателя е отказано издаване на удостоверение за български произход. Твърди се, че заповедта е издадена в нарушение на материалния закон и административно производствените правила. Моли съда да отмени обжалвания административен акт.

В съдебното заседание жалбоподателят не се явява и не се представлява. Подробни аргументи излага в депозирана молба до съда. Претендира присъждане на разноски, съгласно представен списък.

Ответникът – Председател на Държавна агенция на българите в чужбина, чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена. Моли съда да остави жалбата без разглеждане и прекрати производството, поради недопустимост, с оглед липса на правен интерес поради настъпили промени в чл.15 ЗБГ. Отделно от това излага доводи за неоснователност на жалбата с искане да бъде отхвърлена. Претендира разноски, съгласно договор за правна защита и съдействие. Подробни съображения излага в отговор на жалба и в писмени бележки.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено

следното от фактическа страна:

Жалбата е депозирана в законоустановения срок от активно легитимирано лице, срещу акт, който подлежи на оспорване, поради което като процесуално допустима следва да бъде разгледана по същество.

Разгледана по същество, тя е основателна по следните съображения:

Със заявление, подадено на 24.07.2019г. сръбският гражданин А. М. П. е поискал от ДАБЧ издаване на удостоверение за български произход. Приложил е към заявлението декларация, че има българско национално съзнание и с български произход, тъй като майка му С. П. е с българска народност; копие на паспорт; своя Акт за раждане, издаден от регистъра за ражданията в Зайчар, което удостоверява, че под № 297 за 1999г. е вписано раждането на А. П., с родители: баща: М. П. и майка: С. П., родена М., препис от книгата за раждания в регистъра за ражданията на населено място Зайчар, удостоверяващ, че под текущ № 596 за 1972г. е вписано раждането на С. П. с родители: баща: Й. М. и майка: З. М. извлечение от регистъра на населението от [община], МК Б. досежно бащата на праядо си М. М., както и копие на лична карта на М. П., българска гражданка- сестра на жалбоподателя. В рамките на административното производство е налице и становище на специалист в “БО и ИД” от 02.06.2020г, съгласно което А. М. П. не доказва своя български произход, тъй като представените доказателства не доказват по категоричен начин българския му произход.

На 02.06.2020г. ИД Председателят на ДАБЧ издава оспорваната Заповед № О -8458, в която приема, че въз основа на приложените документи не може да бъде направен безспорен извод за български произход на заявителя, според изискванията на § 2, т.1 от Закона за българското гражданство. Налице е компетентност на лицето Д. В. да издаде оспорения административен акт, тъй като същият е определен за изпълняващ длъжността председател на ДАБЧ със заповед № КВ-262/06.11.2018г на министър председателя на Р България. Поради това на основание чл.14, ал.3 от Правилника за дейността на ДАБЧ Председателят на ДАБЧ постановява отказ за издаване на удостоверение за български произход. Позовава се и на чл. 2 и чл. 3 от Закона за българите, живеещи извън република България. Съгласно чл. 14 ал. 3 на цитирания в заповедта Правилник за дейността на ДАБЧ, Председателят на Агенцията се произнася със заповед за издаване на удостоверение за български произход, въз основа на представеното становище, когато поне един от възходящите на заявителя е българин. Когато това обстоятелство не е доказано или са налице други пречки за издаване на удостоверение, той постановява със заповед мотивиран отказ. Към датата на постановяване на заповедта е действала разпоредбата на чл.3 ал.1 т.2 от Закона за българите, живеещи извън република България/ изменен ДВ бр.21/ 2021г – в сила от 16.03.2021/, която разпоредба е действала и по време на депозиране на процесната жалба. Отпадането на изискването за представяне на удостоверение за българско гражданство с посочената разпоредба на закона в следствие при липсата на уредено правило как се развиват започналите, но неприключили производства обуславят единствено невъзможността преписката да се върне за ново произнасяне със задължителни указания за издаване на удостоверение за българско гражданство, но не

и недопустимост на оспорването по принцип.

Съгласно чл.14 ал.4 от Правилника, Заповедта на председателя по ал.3 трябва да съдържа всички реквизити, предвидени в чл.59 ал.2 от АПК. От съдържанието на оспорения акт е видно, че липсват мотиви на органа, обосноваващи извода, че заявителя е българин по смисъла на чл.2 от Закона за българите живеещи извън РБ и лице от български произход по смисъла на ЗБГ. Законовото изискване за мотивиране на индивидуалните административни актове означава те да съдържат съвсем конкретни съображения за издаването им – както фактически, така и правни, като мотивите трябва да кореспондират с искането и от тях следва ясно да личи становището на административния орган по неговата основателност от фактическа и правна страна. Неизлагането на мотиви е съществен порок на оспорения акт и основание за отмяна на административния акт, защото ограничава възможността на страните да се защитят, а на съдебната инстанция - да извърши проверка относно законосъобразността на оспорения административен акт. Въпреки констатирания порок съдът счита, че следва да се отбележи следното: Понятието "лице от български произход" е дефинирано в т. 1 на § 2 от ДР на ЗБГ, съгласно която това е лице, на което поне единият възходящ е българин. Съдебната практика е установила тълкуване на това определение в смисъл, че този възходящ е български гражданин. Понятието "българин", с оглед конституционната уредба на основните начала в държавата, не може да се тълкува с оглед неговото етническо съдържание, а с оглед правното му съдържание - правната и политическата връзка между едно лице и държавата Република България, т. е. българското гражданство (така се посочва в Решение № 11634 от 04.11.2015 г. по адм. д. № 3888/2015 г., III отд. на ВАС, в същия смисъл е и решение № 10679 от 09.07.2019 г., постановено по адм. д. № 4541/2019 г.). Изтъкването на етническото съдържание на това понятие не намира опора в този или други действащи закони, нито в Конституцията на Република България. Понятието "етнически" законово винаги се свързва с понятието "произход" или "принадлежност" и тази терминологична комбинация - "етническа принадлежност" в основния закон - Конституцията се използва единствено в чл. 6 от КРБ, която установява забраната за дискриминационно отношение на основата на този признак. Съгласно чл.6 от Конституцията на РБ всички хора се раждат свободни и равни по достойнство и права. Всички граждани са равни пред закона. Не се допускат никакви ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние. Както се установява от Конституцията другото понятие с етническо съдържание - "народност" също така се използва единствено с оглед обозначаването му като признак, по който е недопустимо различно третиране. Категоричен аргумент е и текстът на чл.8 от Закона за българското гражданство, който обвързва произхода от родител български гражданин със автоматично придобиване на българско гражданство за детето, независимо от етническа принадлежност и народност. Продължение на тази държавна политика е възможността, предвидена от законодателя в чл.15, ал.1, т.1 от ЗБГ лице, което не е български гражданин да може да придобие българско гражданство по натурализация, без да са налице условията по чл. 12, ал. 1, т. 2, 4, 5 и 6, ако отговаря на изискването да е от български произход.

В случая, безпротиворечиво се установява от приложените в преписката писмени доказателства, че жалбоподателя е с български произход, тъй като працядо му и пра – працядо му са родени в Мк Б., [община]- т.37, което се установява от приложените извлечения от регистъра за ражданията, потвърждаващо се от удостоверението за раждане на пра – працядото на жалбоподателя М. М.- [дата на раждане] г в Б., а също така и от удостоверението за лице от български произход от ДАБЧ № 20622010020131112 на С. П. , където е вписана с български произход , а също така и удостоверение за раждане на М. П., с което се установява, че същата е с майка С. П., както и копие от лична карта на М. П. /л.38 от делото/, видно от който последната притежава българско гражданство. Представеното удостоверение е документ, по смисъла на чл.3 ал.1 т.1 от ЗБЖИРБ. Необсъждането на тези документи ведно с издаденото удостоверение от ДАБЧ представлява нарушение на административно производствените правила по смисъла на чл.35 от АПК, което е довело и до липса на мотиви по смисъла на чл.59 ал.2 т.4 от АПК в оспорената понастоящем заповед.

Съгласно чл. 3, ал. 1, т. 1 от ЗБЖИРБ българският произход се доказва с документ, издаден от български или чужд държавен орган, каквито документи по преписката са налице. Предвид изложеното, съдът намира, че заповедта е издадена в установената форма и от компетентен орган, при допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила и в несъответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона, поради което и следва да се отмени. Поради промяната в закона за българското гражданство с ДВ бр.2182021г в сила от 16.03.2021г не е нужно преписката да се връща на органа за ново произнасяне, поради отпадане на изискването за представяне на удостоверение за български произход като предпоставка за получаване на българско гражданство по натурализация.

С оглед изхода на спора на жалбоподателя се следват разноси в производството в размер на 500 лв., с оглед направеното възражение за прекомерност от страна на ответника.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 и чл. 174 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № О-8458/2020-06-02 на Председателя на Държавната агенция за българите в чужбина, с която е отказано издаването на удостоверение за български произход.

ОСЪЖДА Държавната агенция за българите в чужбина да заплати на А. М. П., [дата на раждане], гражданин на Република С., с адрес [населено място], [улица], чрез адв. М. М. сумата от 500 лв. разноси в производството.

Решението подлежи на касационно оспорване в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: